

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Львівський національний аграрний університет

РЕДАКЦІЙНА РАДА
“Львівського національного аграрного університету”

- Інєць В. В. – д. б. н., професор, академік НААН України, ректор ЛНУ (головний редактор).
Інєць В. І. – к. с.-г. н., в. о. професора (заступник головного редактора).
Інєць Г. Л. – д. б. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць І. І. – д. т. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць К. В. – д. е. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць Г. – д. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць С. О. – д. б. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць М. М. – д. т. н., Львівський НАУ.
Інєць В. Г. – д. е. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць І. М. – д. т. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць Р. І. – д. т. н., професор, НУ “Львівська політехніка”.
Інєць М. С. – д. т. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць В. Р. – д. ф.-м. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць В. В. – д. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць В. В. – д. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць С. В. – д. ф.-м. н., в. о. професора, Львівський НАУ.
Інєць О. В. – д. т. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць А. Я. – д. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць М. Г. – д. е. н., професор, Львівський НАУ (відповідальний редактор).
Інєць І. І. – д. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць В. М. – д. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць Г. В. – д. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць Р. С. – д. с.-г. н., доцент, Львівський НАУ.
Інєць І. С. – к. с.-г. н., професор, Львівський НАУ.
Інєць І. В. – д. ф.-м. н., доцент, Львівський НАУ.

VІСНИК

ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Агрономія
№ 18

Львів 2014

та біологічної активності в почвах, занятих севооборотами з пропацічними та культурами, проходить значительне збільшення минералізації органічного вещества. Во всіх освоєніх почвах збільшується вміст гумусу, що пов'язано з розщепленням комплекса торфу та ростом його складу.

Ключові слова: торфяні почви, інтенсивні севообороти, минералізація, органічне вещество.

1/635 (477.44)

АМІЧНА ОЦІНКА ГУМУСОВОГО СТАНУ ГРУНТІВ ВІННИЧЧИНИ

В. Мазур, к. с.-г. н., Я. Цицюра, к. с.-г. н., І. Дідур, к. с.-г. н.,

Л. Пелех, к. с.-г. н.

Вінницький національний аграрний університет

Постановка проблеми. Сьогодні загальновідомо, що рівень потенційної родючості ріллі будь-якої держави визначається саме вмістом гумусу. Фіксація, або зменшення гумусу в ґрунті, є найконтрольованішим показником його родючості. Багаторічні дослідження, систематизовані Р. Панасом [1], вказують, що основними причинами дегуміфікації ґрунтів України є зниження їх культури землеробства, зменшення обсягів внесення органічних добрив, рольований розвиток водної ерозії та дефляції. Сьогодні більшість науковиків констатують той факт, що процес дегуміфікації ґрунтів України явно триває: протягом останніх чотирьох турів (1986 – 2005) вміст гумусу зменшився на 0,5 % в абсолютних одиницях, а площа з високим і дуже високим вмістом становить лише 22,7 % від обстеженої (рис. 1).

На думку І. Шувара [2], ефективна родючість ґрунтів, яка створювалася у пі роки минулого століття, вже втрачена, а врожай останніх років – це тут вичерпування «винятково природної родючості». В українських ґрунтах рігається інтенсивна деградація як із позиції інтенсивного руйнування шару через ерозійні процеси, так і зниження вмісту гумусу. Абсолютне зниження вмісту гумусу в ґрунті за 20 – 50 років його сільськогосподарського становини становило у середньому від 0,6 (дерново-підзолисті ґрунти) до 3,6 % (чорні типові), тобто 18 – 36 % від початкового вмісту [2; 3]. Україна загалом має рівень природної продуктивності ріллі в середньому на 20 – 25 % за після 20 – 30 років. При цьому дегуміфікацію охоплено 39 млн га сільськогосподарських угідь [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичне та практичне вивчення проблем зниження родючості ґрунтів України і перспективи їх відновлення останніх є базовою проблематикою ННЦ «Інститут ґрунтознавства ім. О.Н. Соколовського» (С. Балюк, В. Медведев, М. Полупан, А. Фадеев, В. Красиченко, М. Лісовий, Р. Трускавецький, О. Дрозд, М. Лазерна, І. Пліско, Е. Скрильник, В. Соловей, Д. Тимченко, А. Христинко,

Ю. Цапко, В. Шинель, Г. Момот); НААНУ (В. Ситник, В. Безуглий, А. Зарішняк); Державного технологічного центру охорони ґрунтів (В. Греков, М. Майстренко, А. Мельник, Ю. Кривда, В. Панасенко, І. Кадієвський, І. Гульвенський, А. Демчшин, М. Зінчук, Г. Макарова, О. Мороз, В. Пасічник, В. Трембіцький, Л. Бойко); Національного університету біоресурсів і природокористування України (А. Балаєв, О. Тонка) та ін.

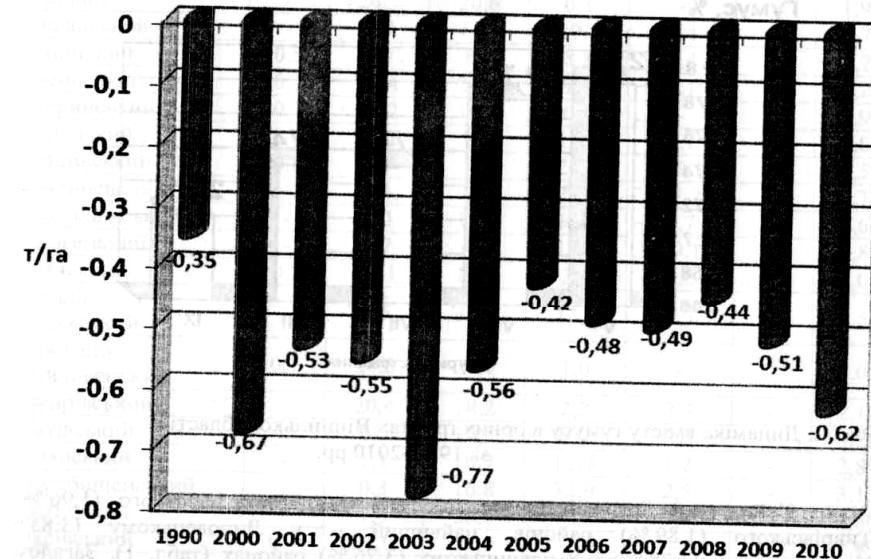

Рис. 1. Динаміка балансу гумусу в ґрунтах України (за 1986–2005 рр.).

З питаннями дегуміфікації ґрунтів України пов'язані праці Л. Александрової [5], А. Горевої [6], М. Кононової [7], Г. Мазура [8], Б. Носка [9], Д. Орлова [10] та ін.

Постановка завдання. З огляду на актуальність вивчення процесів дегуміфікації земель сільськогосподарського використання поставили завдання провести оцінку рівня гумусового забезпечення території Вінниччини.

Виклад основного матеріалу. Для достовірного відображення та всебічної оцінки результатів досліджень було використано статистичні дані щодо Вінницької області [11] та результати, надані начальником Вінницького обласного державного

технологічного центру охорони родючості ґрунтів і якості продукції родючість” В. І. Пасічняком. Жливим показником, який характеризує рівень родючості ґрунтів, є останній період моніторингового спостереження агрохімічного стану Вінниччини було обстежено понад 1,3 млн га земель сподарського призначення. Статистична оцінка результатів різних турів його обстеження засвідчила, що середньозважений вміст гумусу у ґрунтах становить 2,71 % і характеризується від’ємною динамікою (рис. 2).

гумус, %

зміна вмісту гумусу в орних ґрунтах Вінницької області за 1986–2010 рр.

Йонижчий його рівень спостерігали у ґрунтах Барського (1,96 %) і Бершадського (1,89 %) районів, найвищий – у Липовецькому (3,85 %), Жмеринському (3,78 %) і Хмільницькому (3,76 %) районах (табл. 1). Загалом у Вінницькій області вміст гумусу тримається на критичному рівні. Зокрема до них переважна більшість ґрунтів Барського, Гайсинського, Жмеринського, Калинівського, Козятинського, Крижопільського, Липовецького, Літинського, Могилів-Подільського, Муровано-Куриловецького, Немирівського, Тиврівського, Тульчинського та Шаргородського районів. Останні 20 років, як зазначає Н. Бурлака [12], окреслилася тенденція до зниження вмісту гумусу, особливо чітко це простежується у Бершадському, Крижопільському, Могилів-Подільському, Піщанському, Тульчинському та Ямпільському районах, де переважають чорноземні ґрунти. Зменшення показників середньозваженого вмісту гумусу у ґрунтах (криві а, д, е) що з кожним туром агрохімічного обстеження має місце помітне зниження його вмісту протягом усього досліджуваного періоду (рис. 3).

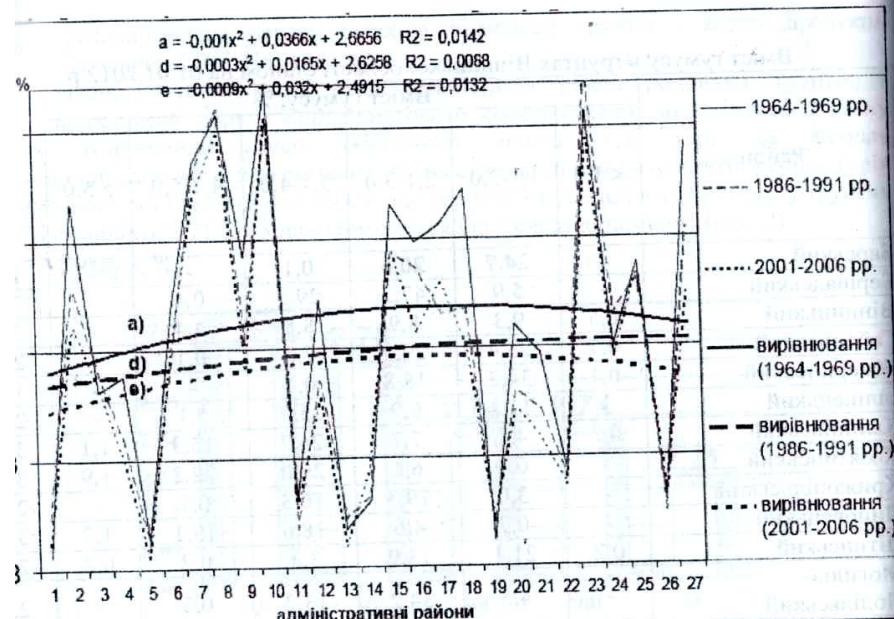
Таблиця 1
Вміст гумусу в ґрунтах Вінницької області станом на 01.01.2012 р.

Район	Вміст гумусу, %						Середньозважений вміст, %
	< 1,0	1,1-2,0	2,1-3,0	3,1-4,0	4,1-5,0	> 5,0	
Барський	-	24,7	20,6	0,1	-	-	1,96
Бершадський	-	5,9	47,3	29,5	0,4	-	2,78
Вінницький	0,5	9,3	8,9	8,8	4,4	-	2,72
Гайсинський	0,7	23,4	29,5	7,8	0,1	-	2,24
Жмеринський	0,1	34,2	18,8	0,1	-	-	1,90
Іллінецький	-	11,1	9,9	15,7	5,1	-	2,81
Калинівський	0,2	4,1	7,7	24,7	15,3	1,1	3,52
Козятинський	-	0,4	6,1	29,0	22,2	1,9	3,78
Крижопільський	-	3,0	19,3	16,3	0,7	-	2,66
Липовецький	-	0,7	4,6	18,6	19,1	1,7	3,85
Літинський	0,2	21,1	13,9	3,3	0,2	0,2	2,02
Могилів-Подільський	-	4,5	34,2	13,2	0,3	-	2,58
Муровано-Куриловецький	0,1	24,8	24,1	1,0	-	-	2,00
Немирівський	-	20,4	18,2	2,2	2,4	-	2,18
Оратівський	-	0,5	10,5	26,6	3,0	-	3,28
Піщанський	-	1,1	10,7	12,7	1,2	-	2,88
Погребищенський	-	0,3	16,8	32,9	2,5	-	3,13
Теплицький	-	1,0	28,3	18,2	0,1	-	2,80
Тиврівський	0,1	21,0	12,0	-	-	-	1,89
Томашпільський	-	4,9	30,4	10,1	0,3	-	2,63
Тростянецький	-	4,5	33,4	6,6	-	-	2,40
Тульчинський	0,2	19,5	27,7	1,3	-	-	2,12
Хмільницький	-	4,1	7,0	32,1	26,1	2,1	3,76
Чернівецький	-	0,5	20,8	15,6	0,5	-	2,84
Чечельницький	-	0,9	12,3	11,9	2,5	-	3,00
Шаргородський	-	19,9	28,6	1,1	-	-	2,10
Ямпільський	-	0,6	8,5	32,3	1,1	-	3,20
Всього в області	2,1	267,1	510,1	371,7	107,5	7,0	2,71

Таблиця 2

Внесення органічних і мінеральних добрив у Вінницькій області

Показник	1990 р.	2000 р.	2005 р.	2010 р.	2013 р.
Мінеральні добрива					
На 1 га посівної площині, кг д.р.	171	19	39	80	107
Органічні добрива					
На 1 га посівної площині, т	9,0	1,3	0,8	0,5	0,4
Співвідношення мінеральних і органічних, кг д.р./т	19,0	14,6	48,8	160,0	267,5

1-Барський, 2-Бершадський, 3-Вінницький, 4-Гайсинський, 5-Жмеринський, 6-Липецький, 7-Калинівський, 8-Козятинський, 9-Крижопільський, 10-Липовецький, 11-Літинський, 12-Могилів-Подільський, 13-Муровано-Куриловецький, 14-Немирівський, 15-Оратівський, 16-Піщанський, 17-Погребищенський, 18-Теплицький, 19-Тиврівський, 20-Томашпільський, 21-Тростянецький, 22-Тульчинський, 23-Хмільницький, 24-Чернівецький, 25-Чечельницький, 26-Шаргородський, 27-Ямпільський.

Рис. 3. Динаміка вмісту гумусу в орному шарі ґрунту в розрізі адміністративних районів Вінницької області, % [12].

Отже, для Вінниччини, як і для всієї України, встановлений негативний ланс гумусу в ґрунтах, який є найбільш виражений у районах інтенсивного землеробства.

Відомо, що динамічна рівновага (гуміфікація – мінералізація) зрушується у к підсилення мінералізації у разі зниження надходження вмісту свіжої органічної چовини та зростання за цих умов надходження штучно синтезованих катіонних үп макро- і мікроелементів [1]. На процес дегуміфікації, за даними Ю. Манька [3], істотно впливає система співвідношення внесення органічних і мінеральних добрив. На Вінниччині це співвідношення різко зміщене у бік використання мінеральних добрив (табл. 2).

Таке переважання в системі мінерального удобрення зсуває акценти ґрутового живлення біоти в напрямі використання наявних ресурсів органіки у ґрунті. Як наслідок, гетеротрофна мікрофлора в процесі життєдіяльності починає використовувати гумус як джерело енергії, що спричиняє інтенсивну дегуміфікацію ґрунтів. Саме ці взаємно зумовлені процеси і відбуваються в ґрутовому покриві Вінниччини.

Висновки. Отже, в умовах Вінницької області виявлено загрозливі тенденції щодо балансу гумусу в ґрунтах, зумовлені прямо чи опосередковано екстенсивним розвитком систем землеробства та порушенням оптимального співвідношення між видами угідів у системі землекористування.

Для забезпечення бездефіцитного балансу гумусу в ґрунтах Вінниччини, створення нормальних передумов для реалізації потенціалу природної та ефективної родючості ґрунтів на рівні області нагальним завданням є зміна системи удобрення з переорієнтацією на збільшення частки органічних добрив. Актуальним є також повернення до систем сидерального землеробства, максимального використання побічної продукції сільськогосподарських культур і зміни структури посівних площ за рахунок збільшення частки багаторічних бобових і злакових трав та зменшення частки просапніх культур.

Бібліографічний список

1. Панас Р. М. Ґрунтознавство : навч. посіб. / Р. М. Панас. – Львів : Новий Світ – 2000, 2009. – 372 с.
2. Шувар І. А. Про родючість ґрунту треба дбати постійно / І. А. Шувар // Агробізнес сьогодні. – 2011. – № 20 (219). – С. 7–9.
3. Шувар І. Екологічне землеробство / І. Шувар, С. Бегей. – Львів, 2008. – 400 с.
4. Дмитренко В. П. Плодородие почвы и плодотворность климата – научные основания оценки и использования земли в сельском хозяйстве Украины / В. П. Дмитренко // Проблемы использования земли в условиях реформирования сельскохозяйственного производства и проведения земельной реформы : тезисы докладов Междунар. науч.-практ. конф., 8-9 июня 1995 г. – К., Чабаны, 1995. – С. 112–113.
5. Александрова Л. Н. Органическое вещество почвы и процессы его превращения / Л. Н. Александрова. – М. : Наука, 1980. – 287 с.

8. Мазур Г. А. Гумус і родючість ґрунтів / Г. А. Мазур // Агрохімія і ґрунтознавство. – К., Харків, 2002. – С. 3–9.
9. Носко Б. С. Изменение гумусового состояния чернозема типичного под влиянием удобрения / Б. С. Носко // Почвоведение. – 1987. – № 5. – С. 26–30.
10. Орлов Д. С. Гумусовые кислоты почв и общая теория гумификации / Д. С. Орлов. – М. : МГУ, 1990. – 325 с.
11. Статистичний щорічник Вінниччини 2012 / за ред. С. С. Ігнатова. – Вінниця, 2013. – 624 с.
12. Бурлака Н. І. Напрями державного регулювання малопродуктивних і деградованих земельних ресурсів в умовах проведення земельної реформи / Н. І. Бурлака // Зб. наук. пр. ВНАУ : економічні науки. – 2012. – № 1 (56), т. 2. – С. 122 – 128.
13. Модель системи екологічного землеробства в Лісостепу України : метод. рекоменд. для впровадження у виробництво / за ред. Ю. П. Манько. – К. : Аграрна освіта, 2008. – 36 с.

Мазур В., Цициора Я., Дидур І., Пелех Л. Динамічна оцінка гумусового стану ґрунтів Вінниччини

Наведені дані об'єктивної оцінки гумусового стану ґрутового покриву Вінниччини та динаміки його формування з огляду на рівень екологізації існуючих регіональних систем землеробства та фактичної структури удобрення. Намічено пріоритетні шляхи зниження процесів дегуміфікації ґрунтів Вінниччини.

Ключові слова: ґрутовий покрив, гумус, динамічна оцінка.

Mazur V., Tsitsyura Y., Dydur I., Pelekh L. Urgent problems of farming systems in Vinnytsia region

This article contains data of objective assessment of soil humus status of Vinnytsia region and the dynamics of its formation taking into account ecology level of existing regional farming systems and actual structure of land-use management. We have outlined priority ways of farming systems development for their environmentally-economic stabilization and optimization and reproduction of soil fertility.

Key words: soil status, humus, dinamic assessment.

Мазур В., Цициора Я., Дидур І., Пелех Л. Динамическая оценка гумусового состояния почв Винниччины

Приведены данные объективной оценки гумусового состояния почвенного покрова Винниччины и динамика его формирования, учитывая уровень экологизации существующих региональных систем земледелия и фактическую структуру удобрения. Намечены приоритетные пути снижения процессов дегумификации почв Винниччины.

Ключевые слова: почвенный покров, гумус, динамическая оценка.

O. Вавринович, к. с.-г. н., O. Качмар, к. с.-г. н., Г. Шинкарук, провідні Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААНУ

Постанова проблеми. Бур'янові угруповання формують на великих кількостях, а коефіцієнт їх розмноження в сотні і тисячі раз продуктивність культурних рослин. Життєздатність насіння компонента зберігається в ґрунті тривалий час [3]. Тому надзвичайна проблема зниження процесів поповнення та накопичення насіннєвих сегеталів у ґрунтах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За даними Ю. П. основними напрямами зниження потенційної забур'яненості є запобігання утворенню насіння бур'янами, що ростуть на полях органічних добрив від життєздатного насіння бур'янів, використані ланок із високою протибур'яною ефективністю.

За даними І. С. Проніна [8], у весняно-літній період знижується насіння сегеталів за рахунок проростання, однак запаси його компенсиюються практично рівновеликою кількістю знову осипаною достатнім запасом ґрутової вологи відбувається переважання кількості насіння над обсягом його осипання. За рахунок цього знижаються граничні концентрації насіння на 1 м². Такий процес очищає ґрунт від насіннєвих зачатків бур'янів і одного боку, позитивним, оскільки зменшує потенційну небезпеку забур'янення полів на перспективу, з іншого – негативним, бо в поєднанні з формуванням вищих рівнів сегетальної рослинності в посівах внаслідок кількості їх ходів.

Науковими дослідженнями встановлено, що на інтенсивністі зростання насіння певних видів бур'янів впливає стан ґрутового розчину. З'явлення у фітоценозі волошки синьої (*Centauraea cyanus* L.), редкі дівочі очі (*Raphanistrum* L.) свідчить про дефіцит у ґрунті сполук кальцію. Кількості цього елемента спостерігається розвиток еутрофічних бур'янів (*Sinapis arvensis* L.), подорожника ланцетолистого (*Plantago lanceolata* L.).

Постановка завдання. Метою нашого дослідження було з'ясувати вплив вапнівания на потенційну забур'яненість ґрунтів умовах довготривалого стаціонарного досліду, закладеного на лісовому поверхнево оглеєному ґрунті в 1965 р. в Інституті сільського господарства Карпатського регіону НААНУ, вивчати вплив вапнівания в післямінеральному живлення на посівах пшениці озимої сорту «Лісостеп» (попередник – конюшина лучна). Реакція ґрутового розчину досліду була сильнокисла (рН 4,5 – 4,6). Досліджували такі системи удобрення: (контроль); 2) вапно, 1,0 н. г. к. (норми за гідролітичною кислотністю [2]).

amount of fat in it by 0,09 % that can be explained by elimination of negative influence of protected fats.

Key words: lactation cows, feeding, calcium salts of fatty acids, milk production, milk

авкович С., Вовк С., Кружель Б. Продуктивное действие защищенных жиров в рационах лактирующих коров

спользование в рационе лактирующих коров кальциевых солей жирных кислотально влияет на продуктивность. В частности скармливание кальциевых солей жирных кислот, изготовленных на основе говяжьего кормового жира, в количестве 7 % от рациона основы рациона повышает среднесуточные надои молока на 3,8 % и не жира в его составе на 0,09 %, что объясняется отсутствием негативного влияния рубцовой ферментации защищенных жиров.

Ключевые слова: лактирующие коровы, кормление, кальциевые соли жирных кислот, продуктивность, качество молока.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЕКОЛОГІЯ

Снітинський В., Зеліско О. ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРІНГ АНТРОПОГЕННО ПОРУШЕНИХ ЗЕМЕЛЬ ЛЬВІВСЬКОГО ПОЛІГОНА ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Гамкало З., Дерех О. ОЦІНКА ЕМІСІЇ CO₂ З ПОВЕРХНІ ГРУНТІВ ЗЕЛЕНОЇ ЗОНИ М. ЛЬВОВА ЗА РІЗНИХ СТАДІЙ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДИГРЕСІЇ

Василова О., Романчин Н. ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕНДЕНЦІЙ АТМОСФЕРНОГО ЗАБРУДНЕННЯ У ЛЬВОВІ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛІШАЙНИКІВ

Гуцуляк Г., Гуцуляк Ю. ЗАХОДИ ЩОДО ОХОРОНИ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ У ПРОЕКТАХ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Лисак Г., Любинець І. СТАН ЦЕНОПОПУЛЯЦІЇ *EPIRASTIS HELLEBORINE* (L.) CRANTZ В УРОЧИЩІ «ПІСОЧОК»

Гринчшин Н., Бабаджанова О., Лагуш Н. ВЕРТИКАЛЬНА МІГРАЦІЯ ДІЗЕЛЬНОГО ПАЛИВА В ГРУНТАХ РІЗНОГО ТИПУ

Дідів А. ЕКОТОКСИКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЯКОСТІ КАПУСТИ БІЛОГО-ЛІВОВОЇ, ВИРОЩЕНОЇ НА ЗАБРУДНЕНОМУ ВАЖКИМИ МЕТАЛАМИ ГРУНТІ, ЗАЛЕЖНО ВІД СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ

РОЗДІЛ 2. АГРОХІМІЯ І ГРУНТОЗНАВСТВО

Бикін А., Тарасенко О. ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ТЕМНО-СІРОГО ОПІДЗОЛЕНого ГРУНТУ І ДИНАМІКА РОСТУ РОСЛИН КУКУРУДЗИ ЗА ПРЯМОЇ СІВБИ (БЕЗ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ)

Скрильник Є., Гетьманенко В. ДИНАМІКА ОРГАНІЧНОГО ВУГЛЕЦЮ У ГРУНТАХ РІЗНОГО ГРАНУЛОМЕТРИЧНОГО СКЛАДУ ПІСЛЯ ВНЕСЕННЯ ОСАДІВ СТИЧНИХ ВОД

Лопушняк В., Слобода П. ВПЛИВ СИСТЕМ УДОБРЕННЯ ТОПІНАМБУРА НА ВОЛОГІСТЬ СІРОГО ЛІСОВОГО ГРУНТУ

Господаренко Г., Прокопчук С. ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНОГО УДОБРЕННЯ ТА ІНОКУЛЯЦІЇ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ НУТУ

Господаренко Г., Ткаченко І. ЯКІСТЬ ПШЕНИЦІ СПЕЛЬТИ ЗАЛЕЖНО ВІД ОСОБЛИВОСТЕЙ УДОБРЕННЯ АЗОТНИМИ ДОБРИВАМИ

Лядська І., Андrusевич К. ДИНАМІКА ФІЗИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ДЕРНОВО-ЛІТОГЕННИХ ГРУНТІВ НА ЧЕРВОНО-БУРІХ ГЛІНАХ ЗА ПРОФЛЕМ

Проневич В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОРГАНІЧНОЇ РЕЧОВИНИ ОСУЩЕНИХ ТОРФОВИХ ГРУНТІВ У КОРМОВИХ СІВОЗМІНАХ

Мазур В., Цицора Я., Дідур І., Пелех Л. ДИНАМІЧНА ОЦІНКА ГУМУСОВОГО СТАНУ ГРУНТІВ ВІННИЧЧИНИ

Вавринович О., Качмар О., Шинкарук Г. ВПЛИВ СИСТЕМ УДОБРЕННЯ І ВАПНУВАННЯ НА ПОТЕНЦІЙНУ ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ГРУНТУ

Лопушняк В., Вега Н. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ І ПРЕПАРАТІВ ОРГАНІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ ЗА ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО НА ТЕМНО-СІРОМУ ОПІДЗОЛЕНому ГРУНТІ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

3

3

7

17

24

30

35

41

47

47

53

58

62

68

75

80

86

93

98

ич Г., Ліщинський І. ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ФУНГІЦІДІВ У
МІ ЗАХИСТУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ВІД ХВОРОБ

264

РОЗДІЛ 9. ТВАРИННИЦТВО
ъ Б., Вовк С., Павкович С., Пілярчик Б., Пілярчик Р. ПОРІВНЯЛЬНА
ГЕРІСТИКА ПРОДУКТИВНОСТІ МУСКАТНОЇ ТА МУЛАРДНОЇ
ЗА УМОВ ПРИМУСОВОЇ ВІДГОДІВЛІ НА ЖИРНУ ПЕЧІНКУ
и С., Вовк С., Кружель Б. ПРОДУКТИВНА ДІЯ ЗАХИЩЕНИХ
НІХ ЖИРІВ У РАЦІОНАХ ЛАКТУЮЧИХ КОРІВ

270

270

275

Наукове видання

ВІСНИК
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Агрономія
№ 18

Редактор: М. М. Зabor
Коректор: Л. Г. Лісович-Біла
Технічний редактор: М. І. Сілецька

Перелік наукових фахових видань України
Бюлєтень ВАК України, 2010, № 6, с. 3

Львівський національний аграрний університет
80381, Львівська обл., Жовківський р-н, м. Дубляни,
вул. Володимира Великого, 1
Свідоцтво ДК № 1380 від 3.06.2003 р.

Підписано до друку 10.04.2014. Формат 70×100/16.
Папір офс. Гарнітура “Таймс”. Друк на різографі.
Обл.-вид. арк. 14,78. Ум. друк. арк. 17,29.
Наклад 500. Зам. 189.

Віддруковано ПП “Арал”
м. Львів, вул. О. Степанівни, 49
Свідоцтво про державну реєстрацію суб’єкта підприємницької діяльності
№ 13135 від 09.02.1998 р.